

VA-policy

Tingsryds kommuns VA-planering del 2
Antagen i kommunfullmäktige 24 juni 2019

Arbetsgrupp för VA-plan

Arbetsgruppen har bestått av tjänstemän från Tingsryds kommun samt handläggare, uppdragsledare och granskare från Sweco Environment.

VA-planen har tagits fram i samverkan mellan kommunen och Sweco, utifrån de inriktningar och avgränsningar som kommunen bestämt. Sweco har varit projektledare för uppdraget och har sammanställt det material kommunen inkommit med.

Detta dokument, VA-policyn, har tagits fram under 2019.

Tingsryds kommun

Carina Axelsson, PerJönsson, Jonas Weidenmark, Camilla Norman, Maja Bringsarve, Birgitta Holgersson och Lina Parsland.

Sweco

Uppdragsledare: Linnea Larsson

Handläggare: Linnea Ruderfelt

Granskare: Anna Valdusson

Detta projekt har medfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av Länsstyrelsen i Kronoberg.

1 Inledning

Denna VA-policy beskriver hur Tingsryds kommun avser att arbeta i långsiktiga frågor som rör vattenförsörjning och hantering av dag- och spillvatten. VA-policy fokuserar på förvaltningsövergripande samarbete och utveckling av kommunens verksamhet i VA-relaterade frågor.

Arbetet med VA-policyn startades med en workshop där politiker och tjänstemän medverkade för att identifiera de viktiga frågorna som rör VA i Tingsryds kommun.

VA-policyn kommer att ligga till grund för handlingsplanen, som är nästa steg i Tingsryds kommuns strategiska VA-planering. Strategisk VA-planering är en del av kommunens övergripande planering och genomförs i tre steg (se Figur 1):

STEG 1. VA-översikt

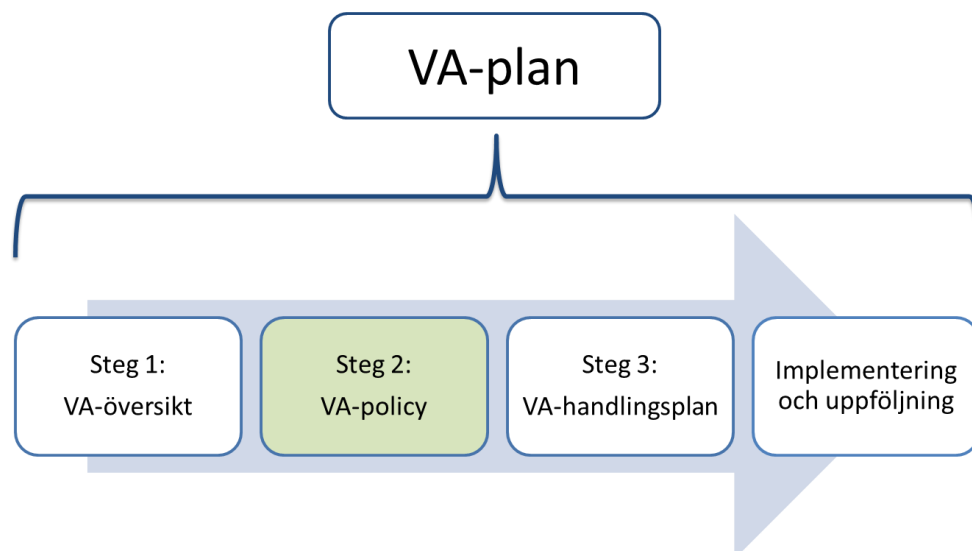
VA-översikten är en nulägesbeskrivning som berör känd information i nuläget, förutsättningar och strategiska frågor. Den beskriver hur verksamheten ser ut idag och identifierar åtgärdsbehov.

STEG 2. VA-policy

VA-policyn fastställer riktlinjer och ger underlag till strategiska vägval för kommunens VA. Den beskriver strategier för hur verksamheten ska fungera i framtiden.

STEG 3. VA-handlingsplan

I VA-handlingsplanen specificeras de åtgärder som måste till för att ta sig ifrån nuläget till det önskade läge som strategierna anger. Handlingsplanen ska vara ett levande dokument som uppdateras efterhand som åtgärderna utförts och nya blir aktuella.

Figur 1. Strategisk VA-planering utförs i tre steg, VA-policyn är steg 2.

För att VA-policyns ställningstaganden ska kunna appliceras på olika vägval i kommunens planering är de generellt formulerade och pekar inte ut specifika anläggningar eller geografiska områden.

Kommunen står inför flera inriktningsbeslut och vid framtagande av beslutsunderlag kan VA-policyns riktlinjer användas för att visa hur den valda lösningen svarar mot den uppsatta riktningen för VA inom kommunen.

1.1 Strategisk planering för en hållbar utveckling

Tingsryds kommun är sedan 2019 med i projektet *Glokala Sverige* som drivs av Svenska FN-förbundet tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Projektet syftar till att implementera arbetet med Agenda 2030 och de Globala målen för hållbar utveckling i kommuner och regioner i Sverige.

Långsiktig, strategisk planering medför att perspektivet hållbar utveckling får en tydlig plats även i arbete med vatten och avlopp. VA-planens bidrag till hållbar utveckling i Tingsryd kommer att bedömas efterhand som arbetet fortskrider. Bedömningarna relaterar planens åtgärder till de Globala målen.

Hädanefter kommer sådana bedömningar också att ingå i beslutsunderlag för större investeringar.

2 Strategier

Vattenförsörjning

1. Allmänna vattentäkter och större enskilda vattentäkter ska ha erforderligt skydd för att säkerställa att de kan nyttjas långsiktigt.
2. Vattentillgången vid allmänna vattentäkter ska övervakas.
3. Det ska finnas en plan för reservvattenförsörjning där ambitionsnivån i reservvattenförsörjningen är klagjord och politiskt förankrad.
4. Framtida vattenbehov och förväntade förändringar i vattentillgång och vattenkvalitet ska ligga till grund för beslut om vattenförsörjningens utveckling.

Avloppshantering

5. Tillskottsvatten ska minska för att undvika bräddning och ovidkommande belastning i allmänna spillvattenledningar och avloppsreningsverk.
6. Bräddning från allmänna avloppsanläggningar ska undvikas, framförallt till recipienter som är känsliga för näringsbelastning.
7. Tillsyn av enskilda avlopp ska prioriteras i anslutning till recipienter känsliga för avloppspåverkan.

Dagvattenhantering

8. Ansvaret för dagvattenhantering bör vara tydligt vid nya anläggningar såväl inom kommunens organisation som för privatpersoner och verksamhetsutövare.
9. Dagvatten ska ses som en resurs och nyttjas vid gestaltning.
10. Vid exploatering ska ytor för hantering av dagvatten avsättas tidigt i planeringsstadiet.
11. Dagvattenflöden ska utjämnas så nära källan som möjligt.
12. Utsläpp av dagvatten ska inte påverka recipientens vattenkvalitet eller status negativt
13. Dagvattenanläggningar ska klimatanpassas så att funktionen bibehålls.

Ekonomi

14. Investeringar ska följas upp för att säkerställa att eftersökt nytta har uppnåtts till rimlig kostnad.
15. Det ska finnas en långsiktig ekonomisk planering för att möjliggöra avsättning av tillräckliga medel och personella resurser för att kunna genomföra projekt enligt tidplan.

Kommunal planering

16. Planering av vatten och avlopp ska samordnas och integreras i övrig samhällsplanering i kommunen.
17. Berörda enheter ska utveckla samarbete kring vatten och avlopp för att möjliggöra långsiktig strategisk planering i linje med övrig samhällsutveckling.
18. I planering av vatten och avlopp ska det regionala perspektivet finnas med och regional samverkan ska beaktas där så är lämpligt.
19. Det ska finnas en långsiktig plan för förnyelse och underhåll av anläggningar för allmän vattenförsörjning och avloppshantering.
20. Det ska finnas en långsiktig plan för VA-utbyggnad som möjliggör tydlig kommunikation om var vattenförsörjning och avloppshantering kommer att ordnas av kommunen respektive var den ordnas genom enskilda anläggningar.
21. Det ska finnas fullgod beredskap för att hantera driftstörningar i anläggningar för allmän vattenförsörjning och avloppshantering.

Resurseffektivisering

22. Möjligheter att effektivisera resursanvändningen och öka nyttan genom att minska antalet vatten- och avloppsanläggningar ska utredas.
23. Resurseffektivitet och möjlighet till återanvändning av resurser ska beaktas vid val av nya lösningar för enskild och allmän avloppshantering.

24. Ett aktivt uppströmsarbete ska bedrivas för att minska mängderna oönskade ämnen i spillvatten, dagvatten och slam.

Beslutsunderlag

25. Beslutsunderlag för inriktningsbeslut och större investeringar ska:
- förklara vilken förbättring som eftersträvas och vilka möjliga lösningar som finns.
 - påvisa nyttan som den valda lösningen ger i förhållande till kostnaden.
 - visa hur lösningen bidrar till en hållbar utveckling i Tingsryds kommun genom att beskriva inverkan på uppfyllelsen av de Globala målen.
 - innefatta ett långsiktigt perspektiv på nyttan av vald lösning och hur den möter behov på lång sikt.
 - beakta teknisk livslängd för att säkerställa att dimensionering och lokalisering anpassas till ett förändrat klimat och dagens kännedom om framtida behov.